

Csillagfedések

Napfogyatkozás '99

III. rész

Az égbolt a totalitás alatt

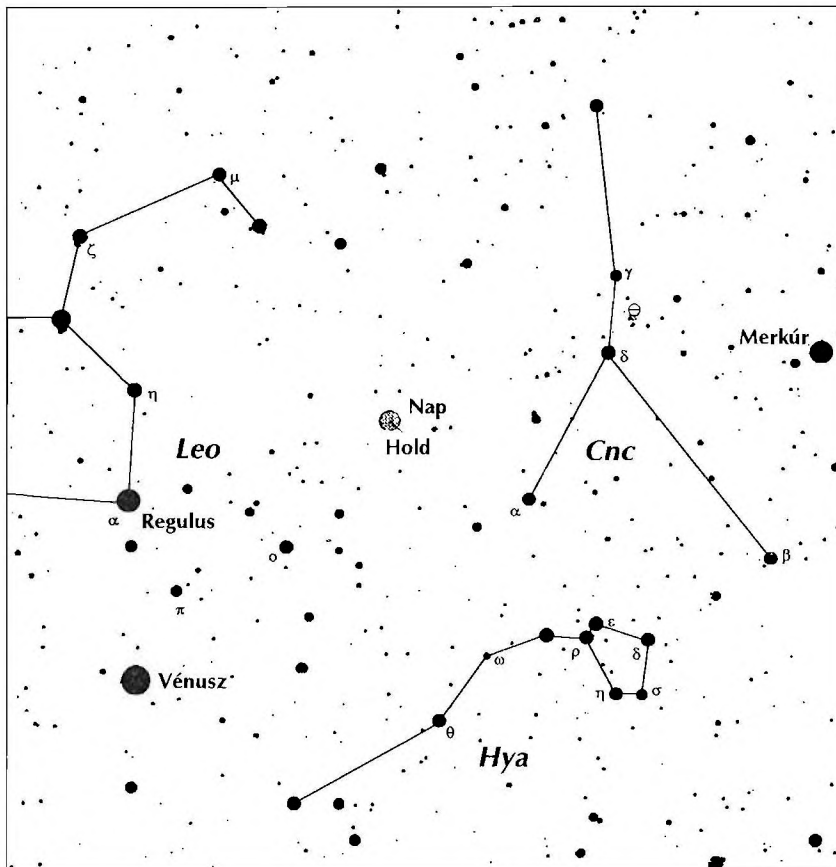
1999. augusztus 11-én, ha a centrális sávban észlelünk, a legszebb, és minden figyelmet magára vonó látványosság természetesen a napkorona lesz. Az alig két és fél perc időtartam még a korona tanulmányozására is kevés lesz, pedig a Napon kívül más érdekességekkel is szolgál a jelenség.

Kb. 95%-os fázis után felgyorsulnak az események, az égbolt észrevehetően sötétedni kezd, észrevevesszük az északnyugat felől közeledő árnyékot, és láthatóvá válik a Vénusz (gondoljunk csak arra, hogy tiszta időben nappal is könnyen látható a legfényesebb bolygó). Ahogy közeledik a teljesség, sorra előtűnnek a fényesebb égitestek, a Vénusz után a Szíriusz, a Capella, az Arcturus és a Merkúr, majd később a téli égbolt fényes csillagai: Aldebaran, Betelgeuse, Rigel stb. A totalitás beköszöntével pedig felragyognak a halványabb csillagok is. Ne gondoljunk teljes sötétségre, kb. olyan látványt várhatunk, mint teleholdkor. Ha sötét lesz az árnyék és tiszta a levegő, akkor még a kb. 3–4 magnitúdós csillagokat is észrevehetjük szabad szemmel. De lehet, hogy csak a legfényesebb, 1–2 magnitúdósak látszanak.

A totalitás során sajnos csak három bolygó lesz a horizont felett. A Naptól 15° -kal K-re a -4^m -s Vénuszt láthatjuk, 3,36%-os megvilágítottságával és $55',68$ -es átmérőjével már binokulárral is sarló alakúnak fog látszani, talán a teleobjektíves fotók is mutatják megnyúltságát.

A Naptól 18° -kal Ny-ra lesz látható a Merkúr 30,72%-os megvilágítottsággal, $8',12$ -es átmérővel, és mindössze $0^m,5$ -s fényességgel. A Szaturnuszt néhány fokkal a nyugati horizont fölött keressük, de fényét valószerűleg elnyomja a látóhatár körüli világosság. A fényesebb csillagokat könnyen azonosíthatjuk, talán a nagylátószögű felvételeken is megörökíthetők.

A Nap a Rák és az Oroszlán határvonalán fog tartózkodni, kissé keletre a határtól, viszonylag csillagszegény környezetben. Pozíciója: RA= $9^h23^m9^s,4$, D= $+15^\circ19'34''$. Látszó átmérője $31',57$, csak egy kicsit kisebb a Hold $32',48$ -es méreténél — ezért ilyen rövid a fogyatkozás. A Hold librációja L= $-0,6$, B= $4,7$. Ez a gyémántgyűrű effektusnál lényeges, ettől függ, hogy milyen felszíni alakzatok látszanak a holdperemen, és hány holdi heg és völgy szabdalja majd fel a napperemet.

A Nap közvetlen környezetében sajnos szabadszemes csillag nem lesz látható. A nappertől néhány ívperccel nyugatra helyezkedik el a $6^m,4-s$ A0 színképosztályú SAO 98517, északra pedig a $7^m,8-s$ SAO 98533. Valószínűleg még a fényesebbik sem fog látszani, még nagyobb távcsövekben sem.

SZABÓ SÁNDOR

UNITED FOREST EDUTAINMENT

SZERETNÉ SZÁMÍTÁSAIT, ALGORITMUSAIT SZÁMÍTÓGÉPEN LÁTNI? KINYOMTATNÁ GRAFIKUS EREDMÉNYEIT?

ESETLEG MÉG SZÁMÍTÓGÉPE SÍNC? VAGY TALÁN CD-S PROGRAMOKAT KERES?

FORDULJON HOZZÁNK BIZALOMMAL!

UNITED FOREST EDUTAINMENT, 1063 Bp. Szinyei M. u. 30. Tel: 06 1 302 2134

E-mail : uzc@ind.eunet.hu